

Br: 09-12-430/22-18207/2

Podgorica, 27.07.2022. godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
-n/r ministru, gospodinu Filipu Adžiću-

Poštovani gospodine Adžiću,

Povodom *Predloga sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga sporazuma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Sporazuma i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za realizaciju istog potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Potrebna sredstva neophodna su za plaćanje članarine za učešće u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije. Međutim, tačan iznos potrebnih sredstava nije naveden. Naime, članarine koja za obračun uzima u obzir budžet Evropske unije. Kako je navedeno u obrazloženju, primjera radi, kontribucija za učešće u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije u 2021. godini uplaćena je u iznosu od 272.304,00€.

Zakonom i izmjenama i dopuni Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu Ministarstvu unutrašnjih poslova, na Program: Zaštita i spašavanje (programska kod 13 002), Potprogram: Ublažavanje efekata elementarnih nepogoda tehničko-tehnoloških nesreća (programska kod 13 002 001), Aktivnost: Zaštite i spašavanja (programska kod 13 002 001 001) u okviru izdatka 4195-Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, planirana su sredstva u iznosu od 150.000,00€.

Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije*, uz napomenu da je sredstva potrebna za realizaciju obaveza iz Sporazuma potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim Ministarstvu unutrašnjih poslova godišnjim Zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Mr. Aleksandar Damjanović

27.07.2022.

**IZVJEŠTAJ
O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**

PREDLAGAČ	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NAZIV PROPISA	Sporazum između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Dana 29. septembra 2014. godine, Crna Gora je pristupila Mechanizmu za civilnu zaštitu EU na sastanku generalnih direktora za civilnu zaštitu zemalja članica EU, Evropskog ekonomskog prostora (EEA) i zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, zemalja Zapadnog Balkana i Turske, koji je održan u Rimu. Skupština Crne Gore donijela je Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije dana 17. marta 2015. godine koji je objavljen u Službenom listu CG – međunarodni ugovori broj 3/15. Potpisivanjem ovog Memoranduma o razumijevanju Crna Gora je podigla nivo odgovora svojih operativnih struktura, kao i cijelog društva, što je ubrzalo integraciju naše države u savremenu evropsku i širu međunarodnu zajednicu u oblasti civilne zaštite.

- Predloženim Sporazumom se rešavaju problemi nedovoljnih kapaciteta svih subjekata zaštite i spašavanja u slučaju nastanka vanrednih situacija, kroz prihvatanje međunarodne pomoći.
- Izdvajamo samo neke od uzroka problema:
 - nemogućnost obezbjedivanja stabilnog finansiranja sistema upravljanja u vanrednim situacijama, što je preduslov njegovog efikasnog djelovanja;
 - neuspješno rješavanje pitanja finansiranja pripadnika civilne zaštite;
 - nepostojanje obezbijedene materijalne rezerve za potrebe zaštite i spašavanja, shodno standardima Evropske unije;
 - nemogućnost uspostavljanja Operativno-komunikacionog centra 112 u punom kapacitetu;
 - nedovoljna kadrovska popunjenoš i nedostatak adekvatno obučenog kadra....
- Posljedice problema su neadekvatno reagovanje u slučaju nastanka svih vanrednih situacija, nepravovremeno ukazana pomoć ugroženom stanovništvu, kao i nemogućnost smanjenja broja i posljedica mogućih nesreća po ljudi, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu.

- Ovdje ne možemo govoriti o pojedinačnim subjektima i u kojoj mjeri mogu biti oštećeni, jer u slučaju nastanka raznih nesreća i katastrofa svi su ranjivi u zavisnosti od jačine i vrste vanredne situacije...

- "Status quo" opcija nije prihvatljiva, jer u slučaju "status quo" opcije ne bi se moglo govoriti o adekvatnom i brzom reagovanju u slučaju nastanka vanrednih situacija zbog nedostatka ljudskih i materijalnih resursa, usporile bi se integracije naše zemlje u EU u ovoj oblasti, smanjila bi se komunikacija sa relevantnim stručnim i naučnim institucijama koje se bave problemima vanrednih situacija, civilne zaštite, smanjenja rizika od katastrofa...

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti uskladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Ciljevi koji će se postići su sljedeći:

- Podizanje nivoa odgovora operativnih struktura za zaštitu i spašavanje, a potom i cijelog društva;
 - Uskladenost zakona i drugih propisa sa standardima Evropske unije i stvaranje uslova za njihovu potpunu implementaciju;
 - Smanjenje broja i posljedica mogućih nesreća po ljude, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu preventivnim djelovanjem;
 - Logistička podrška u dobijanju informacija o resursima opreme i transporta, pristupa opremi i prevoznim sredstvima, uključujući pružanje dodatnih prevoznih sredstava potrebnih za osiguravanje brzog reagovanja u vanrednim situacijama većih razmjera;
 - Učestvovanje u raznim programima i projektima koji omogućavaju stručno osposobljavanje i usavršavanje svih učesnika sistema zaštite i spašavanja;
 - Obezbjedivanje efikasne međunarodne pomoći i podrške u slučaju vanrednih situacija;
 - Učestvovanje u razvojnim projektima i istraživačkim aktivnostima;
 - Razvijanje kapaciteta za regionalnu, evropsku i međunarodnu saradnju;
 - Uključenost u evropske i međunarodne integracione procese...
- Svi gore navedeni ciljevi su u skladu sa Strategijom za smanjenje rizika od katastrofa sa Dinamičkim planom aktivnosti za sprovođenje Strategije za period 2018-2023. godine koja predstavlja najbitniji strateški dokument u oblasti zaštite i spašavanja i ima za cilj sagledavanje izvora postojećih i budućih rizika i uspostavljanje koncepta organizovanog djelovanja državnih i drugih institucija u saniranju vanrednih situacija stvorenih svim oblicima prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih hazarda, radi sprečavanja njihove pojave preventivnim djelovanjem, sprovođenjem adekvatnih operativnih mjera i aktivnosti, kao i ublažavanja njihovih posljedica.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- "Status quo" opcija nije prihvatljiva. Najrealnija i najkorisnija opcija je da Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u EU, potpiše inovirani Sporazum između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije imajući u vidu navedene probleme i ciljeve koje je potrebno postići u narednom periodu u ovoj oblasti.

- Učešće u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije omogućava brže i efikasnije reagovanje u slučaju nastanka vanrednih situacija i olakšava i u velikoj mjeri kvalitet odgovora na vanredne situacije, zbog korišćenja ljudskih i materijalnih resursa drugih država prilikom nastanka prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih hazarda. Takođe, omogućilo bi učestvovanje u raznim programima obuke (uključujući zajedničke kurseve i vježbe, kao i razmjene stručnjaka), na radionicama, seminarima i pilot projektima, kao i pristupanje uslugama Centra za monitoring i informisanje (MIC) i Zajedničkog sistema za komunikaciju i informisanje u slučaju katastrofa (CECIS). Imali bi logističku podršku u dobijanju informacija o resursima opreme i transporta, pristupa opremi i prevoznim sredstvima, uključujući pružanje dodatnih prevoznih sredstava potrebnih za osiguravanje brzog reagovanja u vanrednim situacijama većih razmjera.

Takođe, učešće u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije dovodi do podizanja nivoa odgovora svih operativnih struktura koje te zadatke svakodnevno izvršavaju, a potom i cijelog društva, te ubrzalo integracije naše zemlje u savremenu evropsku i šиру međunarodnu zajednicu u oblasti civilne zaštite.

Omogućava prisustvo sastancima Evropske komisije na kojima se donose odluke u vezi civilne zaštite EU, što je značajno zbog sticanja iskustva i znanja u ovoj oblasti u periodu pregovora za pristupanje EU.

Učešće u Mehanizmu dovodi do intenziviranja saradnje i razmjene iskustava i najbolje prakse sa državama članicama EU u oblasti vanrednih situacija, civilne zaštite, smanjenja rizika od katastrofa....., jer danas su države prinuđene da sarađuju na usklađivanju standarda u oblasti sistema zaštite i spašavanja, kako bi time olakšale i učinile efikasnijim aktivnosti zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine u uslovima vanrednih situacija...

Obaveza potpisivanja inoviranog Sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije, kao međunarodnog ugovora, proizilazi iz Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Učešće u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije utiče na potpisnike Sporazuma, kao i na strane koje će učestvovati u Mehanizmu za civilnu zaštitu EU.

- Učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije neće proizvesti troškove građanima i privredi.
- Već navedene pozitivne posljedice koje učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije opravdaće troškove godišnje članarine.
- Učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije neće doprinijeti stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu.
- Nema administrativnih opterećenja i neće se stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;**
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;**
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;**
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;**
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;**
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;**
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
 - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**
- Potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za plaćanje članarine za učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU. Finansijska sredstva je neophodno obezbijediti budžetom Ministarstva unutrašnjih poslova, tako da, za učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU, treba planirati finansijska sredstva u budžetu Ministarstva unutrašnjih poslova za naredne fiskalne godine
- Jedine finansijske obaveze koje će imati Crna Gora nakon učešćem u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU je plaćanje godišnje članarine.
- Za učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU neophodna su finansijska sredstva koja se svake godine planiraju u budžetu Ministarstva unutrašnjih poslova, a čiji iznos se utvrđuje shodno definisanoj formuli, a u najbitnijem dijelu zavisi od budžeta EU za tekuću godinu. Tako je primjera radi, iznos kontribucije za učešće u Mechanizmu 2019. godine bio cca 37 000 EUR, 2020. godine cca 52 000 EUR, dok je 2021. godine uplaćen iznos od 272 304 EUR. S obzirom na značajno povećanje iznosa kontribucije prethodnih godina, Evropska komisija je državama članicama predložila modalitet smanjenja godišnje kontribucije za čak 70% tokom perioda od 7 godina (2021-2027), a primjena redukcije iznosa vršiće se i retroaktivno. U tu svrhu neophodno je što hitnije izvršiti reviziju tekućeg bilateralnog sporazuma sa EU o učešću Crne Gore u Mechanizmu civilne zaštite.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

- Pristupanjem Mechanizmu za civilnu zaštitu EU neće se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.
- Proračun za učešće Crne Gore u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU u svojstvu države učesnice vrši se na osnovu standardne formule za definisanje godišnje članarine. U skladu sa inoviranim Sporazumom, početni operativni doprinos koji plaća Crna Gora za svoje učešće u Programu se izračunava za odgovarajuće finansijske godine primjenom prilagodavanja ključa doprinosa.

Prilagođavanje ključa doprinosa će biti:

$$\text{Prilagođen ključ doprinosa} = \text{Ključ doprinosa} \times \text{Koeficijent}$$

Koeficijent koji se koristi za gore navedeni obračun za prilagođavanje ključa doprinosa iznosi 0,3.

Ovo prilagođavanje se primjenjuje za vrijeme trajanja Višegodišnjeg finansijskog okvira (2021-2027). Nakon završetka navedenog perioda od 7 godina, Strane zaključuju amandman koji detaljno opisuje prilagođavanje osnovnog finansijskog doprinosa za naredni period.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterne ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti**
- Nije bilo potrebe za korišćenjem eksterne ekspertize.
- Obavljene su konsultacije sa Evropskom komisijom- Generalnim direktoratom za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći Evropske komisije, Ministarstvom vanjskih poslova i Ministarstvom finansija.
- Glavne sugestije su bile da Crna Gora treba da ima učešća u Mechanizmu za civilnu zaštitu EU zbog svih benefita koji su već navedeni.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Jedine prepreke za učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije mogu biti ne obezbjeđivanje finansijskih sredstava za ovu namjenu u budžetu Ministarstva unutrašnjih poslova.

- Učešće u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije, a radi ispunjenja ciljeva, primjenjivaće se sljedeće mjere: planiranje i sprovođenje mjera zaštite i spašavanja od svih vrsta hazarda; pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju, kao i otklanjanju posljedica od strane zemalja članica Mechanizma za civilnu zaštitu EU: osposobljavanje, usavršavanje i obučavanje svih subjekata zaštite i spašavanja, kao i građana u Crnoj Gori putem brifinga, kurseva, radionica, seminara, te

organizovanja i sprovodenja zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje itd; razmjena naučnih i tehničkih podataka i druge dokumentacije, koja je značajna za zaštitu od svih vrsta rizika, učestvovanje u izradi zajedničkih projekata...

- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su međunarodni standardi u ovoj oblasti, kao i definisane i preuzete obaveze učešćem u Mechanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije.

- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije zaduženi su Ministarstvo unutrašnjih poslova- Direktorat za zaštitu i spašavanje i Evropska komisija- Generalni direktorat za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći Evropske komisije.

V.D. GENERALNOG DIREKTORA

Podgorica,

30. 06. 2022. godine

Miodrag Bešović

*Miodrag Bešović
Podgorica*